

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

25 januari 2006

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Frans Peeters, Rudi Daems, Kris Van Dijck en Bart Martens
en mevrouw Margriet Hermans –**

**betreffende de reconversie van de Kempen naar aanleiding van
recente ontwikkelingen in de nucleaire sector**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Sinds 1953 is er een uitgebreide nucleaire activiteit in de Kempen, geconcentreerd op het grondgebied van de gemeenten Dessel, Geel en Mol. Die activiteit kan onderverdeeld worden in onderzoek, afvalbehandeling, industriële bedrijvigheid en veiligheid.

1. Onderzoek

- Het Studiecentrum voor Kernenergie – SCK (ca. 630 personeelsleden)

Het centrum verricht onderzoek met betrekking tot veiligheid, afvalbeheer, bescherming van mens en omgeving, het beheer van splijtstoffen en andere strategische materialen en maatschappelijke implicaties in het kader van het streven naar duurzame ontwikkeling.

- Instituut voor Referentiematerialen en Metingen – IRMM (ca. 270 personeelsleden)

Het instituut verricht onderzoek ten behoeve van de Europese Unie, waarvan vandaag ongeveer een derde van de activiteit nucleair is, twee derde niet nucleair (voornamelijk onderzoek in de veiligheid van de voedselsector).

2. Afvalbehandeling

- Belgoprocess (ca. 240 personeelsleden)

Het bedrijf is gespecialiseerd in verwerking van nucleair afval en de ontmanteling van nucleaire installaties.

3. Industriële bedrijvigheid

- FBFC International (ca. 200 personeelsleden)

Het bedrijf is gespecialiseerd in de productie van brandstofelementen voor kernreactoren, op basis van vers uranium, met een kleine subactiviteit in het bundelen van MOX-staven, onder andere afkomstig van Belgonucleaire.

- Belgonucleaire (ca. 260 personeelsleden)

Het bedrijf is gespecialiseerd in de productie van MOX-brandstof.

- Tecnubel (ca. 170 personeelsleden)

Het bedrijf levert diensten in nucleaire bedrijven.

- Transnubel (ca. 15 personeelsleden)

Het bedrijf is gespecialiseerd in transport van nucleaire materialen.

4. Veiligheid

- Het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle – FANC – Kempense antenne

Het agentschap is de veiligheidsautoriteit (bescherming van de bevolking, de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende straling).

De tewerkstelling in deze instellingen en bedrijven bedraagt dus ca. 1800 personeelsleden. Hiervan is ca. 70% van de werknemers afkomstig van gemeenten binnen een straal van 15 km. Als we de indirecte tewerkstelling erbij tellen, heeft de sector betrekking op ca. 3500 werknemers.

Het is een feit dat in deze regio de afhankelijkheid van de nucleaire sector groot is.

Verder kan vastgesteld worden – zonder dat we daar een waardeoordeel over willen vellen – dat de federale overheid op 1 maart 2002 het nucleaire uitstapscenario heeft vastgelegd. Volgens dat scenario begint België vanaf 2015 met het sluiten van de oudste kerncentrales (Doel 1-2, Tihange 1) die zorgen voor industriële elektriciteitsproductie. Tegen 2023-2025 worden de laatste kerncentrales (Doel 3-4, Tihange 3) gesloten. Intussen wordt er ook geen nieuwe centrale meer gebouwd. Slechts in een beperkt aantal gevallen van overmacht kunnen de centrales nog langer openblijven.

Verder is er de aankondiging van Belgonucleaire, in het kader van de wet Renault, met betrekking tot de mogelijke sluiting van het bedrijf in 2006. Hierdoor zullen direct 261 arbeidsplaatsen verdwijnen, indirect is er nu al sprake van een verlies van meer dan 300 arbeidsplaatsen. Het is niet uitgesloten dat dat op termijn nog meer negatieve effecten zal ressorteren op de tewerkstelling in de nucleaire sector.

Streekplatform Kempen vzw en nu RESOC-Kempen hebben een geïntegreerde visie 'Nucleair Veilige Kempen' op de ontwikkelingen in de nucleaire sector uitgewerkt. Uiteraard zijn de meeste thema's federaal van aard, maar het gedeelte met betrekking tot de

streekontwikkeling en de reconversie heeft een duidelijke link met het Vlaamse beleid.

Ook de nucleaire partnerschappen MONA en STOLA hebben een geïntegreerde visie op het nucleaire gebeuren in de Kempen.

De Kempen beschikt over twee belangrijke wetenschappelijke instellingen in Mol: het federale SCK en het Vlaamse VITO. Bij VITO werd het Milieu-Innovatieplatform geïnitieerd. Tegelijkertijd wordt door het provinciebestuur van Antwerpen gewerkt aan de voorbereiding van de Milieutechnologievallei (Environment Technology Valley – ETV). Eveneens is in Geel een belangrijke campus gelokaliseerd van de Katholieke Hogeschool Kempen – KHK.

De Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen lanceerde recent, samen met de gemeentebesturen van Dessel, Geel en Mol het Campinaproject. Dat project heeft de ambitie een businesslink uit te bouwen tussen VITO en KHK.

Frans PEETERS

Rudi DAEMS

Kris VAN DIJCK

Bart MARTENS

Margriet HERMANS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op het Vlaamse regeerakkoord;
- gelet op de beleidsnota Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel 2004-2009, waarin onder meer een competitieve investeringsregio en een competitieve kennis-economie als krachtlijnen worden geformuleerd en waarbij ook het belang wordt beklemtoond van een kwaliteitsvolle ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen, het verduurzamen van verouderde bedrijventerreinen en brownfields, het ontwikkelen van incubatiecentra en wetenschaps-parken, de kennistransfer en de valorisatie van het onderzoek en de rol van universiteiten, hogescholen en onderzoeksinstellingen daarbij;
- gelet op de beleidsnota Energie en Natuurlijke Rijkdommen 2004-2009, waarin de milieuvriendelijke energieproductie als een project wordt beschreven;
- overwegende dat:
 - 1° de sluiting van Belgonucleaire een rechtstreeks tewerkstellingsverlies van 261 personen tot gevolg heeft en dat er indirect al sprake is van een verlies van meer dan 300 arbeidsplaatsen, zonder dat de eventuele ‘toekomstige’ effecten op andere nucleaire bedrijven in rekening gebracht worden;
 - 2° de nucleaire bedrijven in totaal ca. 1800 personen direct aan het werk stellen en indirect een effect hebben op de tewerkstelling van ca. 3500 werknemers, wat de Kempense afhankelijkheid van deze ‘onzekere’ sector groot maakt;
 - 3° het Streekplatform Kempen en nu RESOC-Kempen een standpunt ‘Nucleair Veilige Kempen’ hebben ingenomen, waarin streek-ontwikkeling en reconversie een belangrijk ‘Vlaams’ onderdeel vormt;
 - 4° er zich in de Kempen, onder meer met het VITO en het SCK, al een belangrijke concentratie aan deskundigheid inzake energie- en milieutechnologie bevindt;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° om, in overleg met de regionale actoren uit de Kempen, dringend een reconversieplan voor

de Kempen op te stellen naar aanleiding van recente ontwikkelingen;

- 2° om hierbij rekening te houden met de creatie van voldoende ruimte om kwaliteitsvol en toekomstgericht te ondernemen en hierbij een goede ontsluiting te garanderen;
- 3° om de kennispolen in de Kempen verder uit te bouwen met betrekking tot Vlaamse milieu- en energietechnologie;
- 4° om een goede begeleiding te garanderen van al de ontslagen werknemers;
- 5° om dringend overleg te plegen met de federale regering met het uitdrukkelijke verzoek duidelijkheid te geven:
 - a) over de toekomstperspectieven van de nucleaire sector in België en de Kempen in het bijzonder, vooral wat de ontmanteling van het nucleaire passief betreft, en dat in relatie tot de sociaaleconomische streekontwikkeling;
 - b) over de aanpak van het passief van Belgonucleaire, en daarbij in elk geval de nodige gelden ter beschikking te stellen en een snelle vergunning af te leveren voor de ontmanteling van de installaties, wat voor een (gedeeltelijk) behoud van werkgelegenheid kan zorgen;
 - c) over de betrokkenheid van het Federale Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) bij de ontmanteling van Belgonucleaire om zo een maximale veiligheid te garanderen;
 - d) over eventuele federale steun om een concentratie aan milieu- en energietechnologie-bedrijven op de huidige nucleaire site uit te bouwen.

Frans PEETERS

Rudi DAEMS

Kris VAN DIJCK

Bart MARTENS

Margriet HERMANS